

Oppilaitos- ja näyttönvastaanottajahakemusten tarkkuus kalustotietojen osalta

1 Asia

Näytönvastaanottajan tai oppilaitoksen lisätodistuksen kalusto -osiota koskevan hyväksynnän osalta hakijan tulee hakemuksessa eritellä ne kalustot, joita hakemus koskee. Kalustojen luokittelun tarkkuutta ei ole säädöksissä erikseen määritelty.

Osassa hakemuksista on nykyisellään kalustot listattu kalustosarjoittain (litteroittain), kun taas joissain hakemuksissa on vain viitattu kaikkiin Suomessa hyväksytyihin kalustoihin tai Traficomien kalustorekisterissä käytettyyn kalustoluokitteluun (veturit, vaihtotyöveturit, ratatyökoneet, moottorijunat jne).

Hakemuksessa saatua tietoa kalustoista käytetään toimijan toiminnan laajuuden arviointiin. Eri kalustojen ilmoittaminen myös kertoo, minkälaista osaamista toimijan on kyettävä osoittamaan hakemuksessa.

Toisaalta oppilaitoksen ja näyttönvastaanottajan hyväksyntä on luonteeltaan johtamisjärjestelmähyväksyntä ja arvioinnissa keskitytään enemmänkin siihen, että hakijalla on laadittuna tarvittavat prosessit koulutuksen tai näyttöjen suorittamiseen. Näin ollen hyväksynnässä ei ole kovin olennaista, että mitä yksittäisiä kalustoja hyväksyntä kattaa. Hakijalla on itsellä menettelyt varmistua siitä, että se huomioi eri kalustoihin tarvittavat osaamiset ja muut menettelyt.

Valvontojen yhteydessä Traficom varmistaa, että hakija toimii, kuten on ohjeistuksessaan määrittänyt ja koulutusta annetaan tai näyttöjä vastaanotetaan vain sellaisilla osa-alueilla, johon toimijalla on pätevyys.

Nykyisessä toimintamallissa, riippumatta hakemuksen tarkkuudesta, hyväksynnässä ei eritellä mitä kalustosarjoja hyväksyntä kattaa. Tämä johtaa siihen, että oppilaitos tai näyttönvastaanottaja voi hyväksynnän puitteissa itse määrittää mitä kalustoja kouluttaa tai mitä näyttöjä ottaa vastaan. Toki hyväksynnän laajuus perustuu siihen, että mihin kalustoihin oppilaitoksella tai näyttönvastaanottajalla on tarvittava pätevyys. Traficomilla ei kuitenkaan ole asiasta tarkkaa tietoa. Oppilaitos- ja näyttönvastaanottajarekistereihin on merkitty hakemuksessa määritetyt kalustotyytit siten kuin ne on hakemuksessa eritelty. Rekisterin tiedot vaihtelevat eri toimijoiden välillä ja tarkkaa kuvaa tietojen ajantasaisuudesta ei ole, sillä toimijat usein voivat katsoa, että heille myönnetty hyväksyntä kattaa eri kalustosarjojen kouluttamisen tai näyttöjen vastaanottamisen.

2 Tulkinta

Traficom edellyttää jatkossa, että hakemuksissa kalustotiedot tulee luokitella kalustosarjoittain (littera).

Hyväksyntäpäätöksessä kalustosarjojen osalta viitataan Traficomien oppilaitos- tai näyttönvastaanottajarekisteriin, jossa ylläpidetään tietoa kullekin toimijalle hyväksytyistä kalustosarjoista. Kalustosarjoja ei kirjata suoraan päätökseen.

Kalustosarjojen laajentaminen myöhemmin ei edellytä automaattisesti muutoshakemusta, jos näyttönvastaanottajan tai oppilaitoksen toiminta ei muuten muutu (prosessit säilyvät ennallaan). Toimijan on kuitenkin ilmoitettava uusista kalustosarjoista Traficomille, jotta Traficom voi päivittää oppilaitos- tai näyttönvastaanottajarekisteriä ja arvioida tuleeko toimijaan kohdistaa ilmoituksen

perusteella valvontatoimenpiteitä. Näin menetellen myös päätöksen rekisteriviittaus säilyy ajantasaisena.

Traficomien verkkosivuilla voidaan julkaista rekisteritiedot myös kalustosarjoista, jos tämä katsotaan tarpeelliseksi.

3 Tulkinnan vaikutukset

Tulkinnalla ei ole välittömiä vaikutuksia toimijoihin, sillä sitä sovellettaisiin vasta uusiin hakemuksiin.

Jokaisella oppilaitoksella ja näytönvastaanottajalla on tieto, mihin kalustoon heillä on pätevyys, joten tietojen ilmoittaminen hakemuksessa ja myöhemmin toiminnan laajentuessa ei aiheuta merkittäviä lisätehtäviä toimijoille.

Tulkinta mahdollistaisi näytönvastaanottajien ja oppilaitosten hyväksynnän laajentamisen kevyemmin menettelyin, kun päätöstä ei tarvitsisi aina päivittää.

Menettelyn myötä Traficomilla olisi kattava tieto toimijan pätevyyden laajuudesta kalustosarjojen osalta. Tieto helpottaisi mm. valvonnan suorittamista rekisterien kautta.

Toimijoilla ei ole pääsyä Traficomien rekistereihin ja he eivät näe, mikä on heidän oma tai muiden hyväksynnän laajuus. Toimijat ovat aikaisemmin esittäneet riittäväksi, että Traficomien verkkosivuilla julkaistaan oppilaitoksien ja näytönvastaanottajien pätevyydestä tieto vain lupakirja, lisätodistus(rata) tai lisätodistus(kalusto) tarkkuudella. Uuden toimintamallin myötä Traficomilla on kyky julkaista tiedot kalustosarjatasolla. Rekisteritietojen julkistaminen voidaan ottaa vielä uudelleen toimijoiden kanssa keskusteluun.

4 Tulkinnan käyttöönotto

Menettelyllä on vaikutuksia Traficomien sisäisiin menettelyihin, niin toimintatapa sisällytetään oppilaitosten ja näytönvastaanottajien hyväksyntöjä koskeviin työhjeisiin ja päätöspohjiin.

Muutoksella on vaikutusta Traficomien verkkosivuilla julkaistuihin oppilaitos- ja näytön vastaanottajahyväksynnän hakulomakkeisiin. Näihin päivitetään kaluostotieto kohtaan, että tieto tulee ilmoittaa kalustosarjoittain (littera)

Tulkinnan antamisesta tiedotetaan sidosryhmiä 9.12.2020 pidettävässä Kelpoisuusasioiden YTR:ssä ja tulkintaohje lähetetään tiedoksi sähköpostilla Traficomien rekisterissä oleville oppilaitoksille ja näytönvastaanottajille.